

KARTA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

NUMER ZESPOŁU

18

KATEGORIA

A

NAZWA ZESPOŁU

Sosnowiec

PRZEKAZUJĄCY

KWK Sosnowiec

WYKONAWCA SPISU

KWK Sosnowiec S.A.

ROK PRZEKAZANIA

2000

MIJESCOWOŚĆ

Sosnowiec

GMINA

Sosnowiec

POWIAT

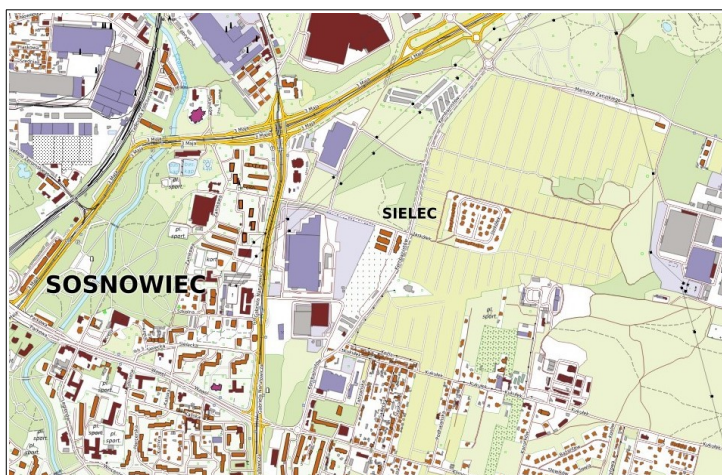
Sosnowiec

WOJEWÓDZTWO

śląskie

REJON DOKONANEJ EKSPLOATACJI

Sosnowiec

CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU ARCHIWALNEGO

ZAKRES CHRONOLOGICZNY

1876

–

1997

	DOK. TEKSTOWA	DOK. KARTOGRAFICZNA	SUMA
ILOŚĆ JEDNOSTEK	140	169	309
ILOŚĆ PODJEDNOSTEK	416	826	1242
ILOŚĆ mb	–		
ILOŚĆ SKANÓW	1	674	675

ZAKRES POSIADANEJ DOKUMENTACJI

TEKST: dokumentacja prawna; dokumentacja pomiarowa; geologia i hydrogeologia; plan ruchu; ochrona powierzchni, inne.

KARTOGRAFIA: karta tytułowa; mapy: wyrobisk górniczych, powierzchni, geologiczne; ewidencyjna; przekroje geologiczne; inne.

Archiwum Państwowe w Katowicach, zesp. Kopalnia Węgla Kamiennego „Sosnowiec” w Sosnowcu, sygn. 12/938/0, lata 1850–1945, 1850–1945, 1945–2003.

RYS HISTORYCZNY

ZAKŁAD GÓRNICZY	Sosnowiec		
METODA EKSPLOATACJI	podziemna		
PRZEDSIĘBIORCA	KWK Sosnowiec S.A.		
NAZWA ZŁOŻA	Sosnowiec		
RODZAJ KOPALINY	węgiel kamienny		
NAZWA TG NAZWA	Sosnowiec		
OG	Sosnowiec		
ROZPOCZĘCIE EKSPLOATACJI	–	ZAKOŃCZENIE EKSPLOATACJI	31.12.1997
KONCESJA I WYGASZENIE	147/94 z dnia 22.08.1994 r. dec. MOŚZNiL 22.12.1998 r.		

Kopalnia „Sosnowiec” prowadziła wydobycie węgla kamiennego w rejonie Sosnowca (dzielnice Pogoń-Rudna, Środula, Zagórze, Stary Sosnowiec, Sielec, Klimontów, Śródmieście, Dębowa Góra i Dańdówka), Będzina (dzielnice Małobądz i Warpie) i Katowic.

W 1806 r. działalność rozpoczęła kopalnia „Nadzieja Ludwika” (od 1856 r. własność hrabiego Jana Renarda). W 1876 r. uruchomiono nową kopalnię „Ludwik”. W latach 70. XIX w. powstała kopalnia „Fanny” w Sielcu, której nazwę zmieniono następnie na „Renard”. Kopalnia ta należała do utworzonego przez spadkobierców hrabiego Jana Renarda Gwarectwa „Hrabia Renard”. W 1904 r. kopalnie „Renard” i „Ludwik” połączono w jeden zakład o nazwie „Renard”. Na przełomie wieków większość udziałów kopalni zakupiła spółka Huta Bankowa. W 1942 r. zakład został przejęty przez niemiecki koncern Preussag. W 1945 kopalnię włączono do Dąbrowskiego ZPW, nadając jej w następnym roku nazwę „Sosnowiec”. W latach 1949–1956 kopalnia nosiła imię Józefa Stalina. W 1956 powrócono do nazwy „Sosnowiec”.

Początkowo kopalnia „Ludwik” posiadała szyb wydobywczy „Wilhelmina” o głębokości 85 m. W latach 1881–1883 w kopalni „Fanny” powstały szyby wydobywcze „Eulenburg” („Sosnowiec”) i „Renard” („Eugeniusz”). Eksploatację w kopalni „Fanny” („Renard”) prowadzono początkowo na poziomie 80 m, a od 1888 r. – na poziomie 220–280 m. W latach 1900–1901 powstał szyb Joanna o głębokości 286 m. W okresie międzywojennym pogłębiono szyb „Wilhelmina”. W latach 60. XX w. ukończono głębinie szybu „Ostatek” o głębokości 280 m, a w 1964 r. zakończono budowę szybu „Stanisław”. W latach 70. XX w. powstał szyb wydobywczy „Szczepan”. W tym okresie zlikwidowano szyby „Ludwik” i „Eugeniusz” i uruchomiono poziom 450 m. Wydobycie w kopalni zakończono ostatecznie w roku 1997. Budynki kopalni w większości wyburzono. Pozostała jedna z wież szybowych, na której powstała ściana wspinaczkowa oraz budynek elektrowni (przekształcony na hotel).

Według danych Głównego Instytutu Górnictwa [3]: „Na obszarze górniczym kopalni eksploatowano pokłady 409, 414, 501, 510, 620 w strefie głębokościowej od 0 do ok. 500. Miąższości pokładów i wybieranego węgla zmieniały się od ok. 1,5 m do 9–10 m (pokład 510)”.

W 1979 kopalnia „Sosnowiec” wydobyla 2 544 000 t węgla (było to największe roczne wydobycie tego zakładu).

Bibliografia

1. Bielecki S. W., *Kopalnia „Sosnowiec”. Dzieje zakładu górniczego (1876–1997) oraz Sielca, dzielnicy miasta Sosnowca*, Sosnowiec 2017.
2. Frużyński A., *Kopalnie węgla kamiennego w Polsce*, Łódź 2012.
3. Główny Instytut Górnictwa, <http://zapadliska.gig.eu/pl/content/kopalnie>, dostęp z dnia 2.09.2020 r.
4. Jaros J., *Słownik historyczny kopalń węgla na ziemiach polskich*, Katowice 1984.